

ŠAJĀ NUMURĀ:

- Kā pasargāt lomu no roņiem? Zvejnieku viedoklis 4
- Aktualitātes EJZF atbalsta saņemšanā .. 6
- “Mana Cope” – interaktīvais palīgs makšķerniekiem 7
- “Novada Garša” – arī zivsaimniecības produktu ražotājiem 8

Foto: Iveta Tomsone

INTERVIJA

PIEKRASTES ATTĪSTĪBAS IESPĒJAS – PAŠU UN EIROPAS SAVIENĪBAS ROKĀS

Par zivsaimniecības politikas 2020. gada aktualitātēm intervija ar Zemkopības ministrijas Zivsaimniecības departamenta direktoru NORMUNDU RIEKSTIŅU.

– Jaunais ES fondu plānošanas periods sākas jau nākamajā gadā. Kādas būs Latvijas prioritātes Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda (EJZF) finansējuma izlietojumā 2021.–2027. gadam? Kāda ir EJZF pašreizējā virzība?

– Pēc ES noteiktajām procedūrām jaunā perioda EJZF apspriešana nonākusi līdz tā sauktajam dialogam, tas ir, apspriešanai ES iestādēs. Savu viedokli par Eiropas Komisijas priekšlikumu formulē Eiropas Parlaments, savā pozīcija ir arī ES Zivsaimniecības Ministru padomei, kur tiek saskaņoti visu dalībvalstu viedokļi. Savukārt dialogā mēģina

saskaņot viedokļus par konkrētiem politikas priekšlikumiem, lai galarezultāts būtu tāds, kam piekrīt visas ES valstis un attiecīgās ES institūcijas (Eiropas Parlaments, attiecīgās jomas Ministru padome un Eiropas Komisija). Paredzams, ka viedokļu saskaņošana notiks vēl vismaz līdz gada vidum.

Attiecībā uz finansējumu ir skaidrs, ka tā būs nedaudz mazāk nekā šajā periodā, bet naudas apjoms mēs precīzi uzzināsim, kad tiks apstiprināts ES daudzgadu budžets.

– Eiropas Komisija jau noteikusi, ka ES lauksaimniecības un lauku attīstībā liela nozīme būs pašu dalībvalstu noteiktajām prioritātēm. Vai tas attiecas arī uz EJZF?

– Latvijas zivsaimniecības sektors nav tik plašs kā lauksaimniecības. Skaidri izteiktas trīs galvenās daļas, par kurām jā rūpējas un jāsniedz atbalsts, lai mēs būtu konkurētspē-

jīgi ES: zveja, akvakultūra un zivapstrāde.

Lielā mērā saglabāsies līdzšinējie atbalsta elementi. Cik vien iespējams, atbalstīsim ieguldījumus zvejniecības attīstībā, bet šeit jā rēķinās ar ES noteiktajiem ierobežojumiem, kuri ir pretrunīgi. Piemēram, mēs vēlamies atbalstīt pirmā kuģa iegādi jauniešiem zvejniekiem, jo paaudžu nomaiņa ir svarīga ne tikai Latvijā, bet visā ES. Vienlaikus ES regula nosaka, ka jaunajam zvejniekam var ļaut iegādāties vecu, lietošanā jau bijušu kuģi. Kāpēc jauniem cilvēkiem, kuri pieraduši pie datorizētām sistēmām, būtu jāiegādājas novecojuši kuģi? Latvija, iebilstot pret attiecīgo Padomes regulas teksta formulējumu un citām lietām, kuras bremsē novecojušās flotes atjaunošanas un modernizācijas iespējas, jau ir atturējusies balsot par ES Padomes sagatavoto kompromisa tekstu.

► 2. lpp.

► 1. lpp.

Regula nosaka, ka ES nedrīkst palielināt flotes spēju zvejojot, vienlaikus tiek runāts par nepieciešamību modernizēties, lai nozare būtu interesantāka jauniešiem zvejniekiem un, protams, arī videi draudzīgāka.

Valda uzskats, ka galvenie ir zivju resursi, kas ir sliktā stāvoklī, tādēļ flotē ieguldīt nevar. Tāpēc mēs mēģinām atrast veidus, kā tomēr modernizēt kuģus, atbalstīt tāda aprīkojuma iegādi, kas uzlabo darbu un sanitāros apstākļus, kuģa drošību. Diemžēl kuģu īpašniekiem lielākoties nav lielas motivācijas ieguldīt vecos kuģos.

Noteikti turpināsies atbalsts ieguldījumiem ostās, lai zvejniekiem būtu optimāli ērta iespēja strādāt – zivju izkraušanas, šķirošanas, uzglabāšanas un līdzīgu darbību modernizēšana.

Paredzēts arī finansējums kompensācijām zvejniekiem zvejas pārtraukumu periodos. Šeit gan gaidāmas smagas sarunas, jo mēs neesam apmierināti ar priekšlikumu, kas paredz kompensāciju izmaksu vienam kuģim tikai pusgadu visā septiņu gadu periodā. Septiņi gadi ir ilgs laiks, kurā var veidoties dažādas neparedzamas, pat kritiskas situācijas, un dalībvalstīm būtu jādod iespējas palīdzēt tās zvejniekiem pārvarēt. Piemēram, pērn tika noteikti ierobežojumi mencu zvejai, un mēs ES noteikto pusgada ilgo kompensāciju izmaksu šim periodam jau esam izsmēlušī, taču situācija ar mencu krājumiem nav uzlabojusies. Zinātnieki neprognozē, ka mencu situācija varētu uzlaboties tuvāko gadu laikā. Līdz ar to vienīgā iespēja, kas atliek, ir piedāvāt zvejniekiem sagriezt kuģus, bet arī par to vēl ir jāvienojas ES triālogos.

– Viens no ES nosacījumiem paredz, ja kuģis tiek sagriezts, tad saņemtais kompensācijas ir jāatmaksā?

– Tas ir nosacījums, pret ko Latvija ir uzstājīgi vērsusies, taču Padomē mēs diemžēl palikām vienīgie ar šādu nostāju, un priekšlikums, saglabājot minēto ierobežojumu, tika virzīts tālāk apspriešanai ES iestādēs. Atgādināšu, ka atbalsts kuģu sagriešanai EJZF regulā tika paredzēts tikai līdz 2018. gadam, taču mencu krājumu kritiskā stāvokļa dēļ EK piedāvā ļaut kuģus sagriezt tiem zvejniekiem, kurus šis aizliegums skar. Tādā gadījumā kompensācijas atbilstoši regulas normām būs jāatmaksā. Uzskatām, ka zvejas pārtraukšanas kompensācijas attiecas uz konkrētā gadā negūta-

Foto: no ZM arhīva

Zemkopības ministrijas Zivsaimniecības departamenta direktors Normunds Riekstiņš

jiem ieņēmumiem, bet kuģu sagriešana ir saistīta ar kuģa vērtību. Tā ir būtiska atšķirība. Paredzu, ka šeit diskusijas turpināsies, jo Eiropas Parlaments patlaban ir līdzīgā pozīcijā, kāda ir Latvijai.

– Kādu atbalsu nākamajā periodā Latvija plāno piekrastes teritoriju dzīvotspējas saglabāšanai?

– Eiropas Komisija EJZF sakarā izteikusi priekšlikumu par “zilās ekonomikas” pieejas attīstību, kas ir plašs jēdziens. Arī mūsu Agrolesursu un ekonomikas institūts devis savu novērtējumu, ko EJZF varētu iesākt “zilās ekonomikas” labā. Te viens no virzieniem ir vietējo rīcības grupu (VRG) aktivitāšu stiprināšana. Jāatzīmē, ka zivsaimniecības kapacitāte akumulēt EJZF naudu samazinās, jo investīcijas zvejniecībā ir ierobežotas, akvakultūras nozare attīstās ļoti lēnām un pakāpeniski, zivapstrāde atkarīga no tirgiem, tā ir sašaurinājusies. Līdz ar to ar ūdeņiem saistītā tūrisma nozare un darbības veidu dažādošana kļūst aizvien nozīmīgāka tieši piekrastes teritoriju dzīvotspējas stiprināšanai. Ja VRG pierāda savu varēšanu strādāt, tad līdzekļus šim mērķim varētu arī palielināt, bet tam vēl nepieciešama diskusija ar nozares pārstāvjiem un pašām VRG.

– Runājot par piekrastes zvejas saglabāšanas tradīcijām, vai un kādas ir iespējas esošajiem un jaunajiem zvejniekiem tikt pie tā sauktajām zvejas jaudām, konkrētāk – laivām? Zināms, ka zvejas kuģu reģistrā ir daudz tādu laivu, kas jau gadiem netiek zvejā izmantotas, un tām netiek piešķirtas komerczvejas licences.

– Sistēma ir sekojoša: ja laiva, kura ir mūsu reģistros un netiek izmantota zvejā, konkrēti – tās īpašnieks piecus gadus nav noslēdzis līgumu par zvejas iespēju izmantošanu un laiva nav saņēmusi zvejas licenci, tad mēs šo laivu izslēdzam no zvejas kuģu saraksta, kam atļauts konkrētajā gadā zvejot. Tas attiecas uz piekrastes laivām. Mūsu reģistros bija laivas jau no deviņdesmitajiem gadiem, bet tām ar zveju vairs nebija nekādas saistības. Jāpiebilst, ka tomēr ir nosacījums, ka gada laikā īpašnieks var pieprasīt atjaunot laivu reģistrā, ja tas nenotiek, tad šīs konkrētās laivas zvejas kapacitāte tiek iekļauta kopējā kapacitātē, un var tikt piedāvāta citiem zvejniekiem lai tie var iegādāties laivu vai palielināt esošo laivu jaudas. Šis ir vienīgais veids, kā esošajiem zvejniekiem attīstīties.

– Kāda ir kārtība, kā zvejnieks var tikt pie šo “mirušo dvēseļu” zvejas kapacitātēm?

– Esam uzsākuši to laivu izslēgšanu no reģistra, kam pagājis piecu gadu periods, kopš nav piešķirta rūpnieciskās zvejas licence. Vēl jānogaida gads, kad īpašnieks var iesniegt pieteikumu atjaunot laivu reģistrā. Pēc gada kapacitāte aizies aprītē. Latvijas Zvejnieku federācija vēlas, lai priekšroka šīs zvejas jaudas iegādāties būtu jauniešiem zvejniekiem, tādējādi veicinot paaudžu nomaiņu. Tas saskan ar jaunā ES plānošanas perioda EJZF atbalsta pasākumu jauniešiem zvejniekiem zvejas laivu iegādei.

Pagaidām kārtība sīkāk nav atrunāta, šobrīd jebkurš zvejnieks var griezties Zivsaimniecības departamentā, un, ja jaudas būs pieejamas, tās iegūt. Jāpiebilst, ka šīs atbrīvojušās zvejas jaudas mēs vēlamies saglabāt tikai piekrastes zvejai. Tie, kas zvejo aiz piekrastes joslas, uz šī rēķina zvejas spējas palielināt nevarēs.

– Šogad ZM sola sākt jaunu atbalsta pasākumu – kompensāciju izmaksu par roņu nodarītajiem postījumiem. Kāds ir kompensāciju mehānisms?

– Mehānisms ir vienkāršs: zvejniekam būs jāiesniedz pieteikums Lauku atbalsta dienestam, norādot savas iepriekšējā gada nozvejas, kam jābūt oficiāli reģistrētām Latvijas zivsaimniecības integrētās kontroles un informācijas sistēmā. Mēs pārbaudīsim, vai dati ir pareizi. Noteikumos fiksēta zivju vērtība un kompensācijas procents, ko kompensēs no šo zivju vērtības katrai konkrētai sugai. Jāņem gan vērā, ka kompensācija nevarēs pārsniegt konkrēta zvejas

uzņēmuma gada apgrozījumu pēc VID datiem. Šogad kompensāciju pieteikumus varēs iesniegt, iespējams, līdz gada vidum, jo valdības noteikumi vēl ir izskatīšanā. Turpmāk pieteikumus varēs iesniegt pavasarī pēc gada deklarāciju iesniegšanas VID. LAD pieteikumu izvērtēs un pieņems lēmumu par izmaksām.

– **Lielākie ieguvēji būs stāvvadu zvejnieki, bet tiem, kas zvejo ar tīkliem, liela ieguvuma nebūs, jo roņi gan saplēš tīklu, gan apēd arī lomu tīktāl, ka nebūs, no kā rēķināt kompensācijas.**

– Ja zvejnieks paziņojis visu savu nozveju, tad par neiegūtā loma daļu kompensāciju viņš saņems. Lielākajai daļai zivju sugu noteiktais kompensācijas procents ir 38%, un šādu daļu zivs vērtības izteiksmē zvejnieks saņem kompensācijā. Kompensējamās daļas noteikšanai esam izmantojuši “BIOR” datus. Ierēķināti gan sapostītie zvejas rīki, gan daļēji arī roņa ietekme uz loma atbaidīšanu. Uzskatu, ka esam nākuši pretī zvejniekiem, jo vairs nesaistām kompensācijas apmēru ar daļu no apgrozījuma lieluma, kas piekrastes zvejniekiem nebūt nav ievērojams, tomēr šādi mēs arī nepārkompensēsim ieņēmumus no pamatdarbības – zvejniecības. Turklāt zvejniekiem būs arvien lielāka motivācija uzrādīt visu nozveju.

– **Kompensāciju izmaksa nozvejas apjomu nepalielinās, vai ir citi risinājumi, kā mazināt roņu postījumus?**

– Šobrīd notiek darbs pie roņu atbaidītāja otrā prototipa izstrādes, un bez zvejnieku iesaistes šādus projektus izstrādāt nevajadzētu. Nav jēgas

zinātniekiem darboties, ja viņu darbs nenēs labumu zvejniekiem.

Latvijā turpinās arī darbs pie roņu pārvaldības plāna izstrādes, par ko atbild Dabas aizsardzības pārvalde (DAP). Šobrīd plānā tiek iestrādāta arī iespēja kādu nelielu daļu roņu, kas rada visvairāk problēmu, atšaut. DAP zinātnieku uzraudzībā gatava vērtēt, vai un kā tas varētu situāciju uzlabot. Gan Zviedrijā, gan Somijā, gan Igaunijā ietekmi samazinošas medības ir atļautas, tādēļ arī mums ir pamats izvērtēt šīs metodes efektivitāti.

– **Daudz tiek runāts par klimata pārmaiņu ietekmi dabā. Vai aizvien siltākas ziemas nedod pamatu pārskatīt likumā ierakstītos zvejas lieguma laikus?**

– Piemēram, ir bijušas debates par reņģu zvejas lieguma laiku Rīgas līcī, kam esam prasījuši “BIOR” atzinumu. Taču pēc tā saņemšanas secinājām, ka liegumu laiki nav īpaši maināmi. Jā, ir bijuši gadi, kad silta vai tieši pretēji – auksta ziema veido novirzes no nārsta laika. Ir bijis gads, kad lašveidīgajiem rudenī nācās pagarināt lieguma laiku, taču kopumā novirzes ir mazas. Nārsta laiku prognozēt ir sarežģīti, īpaši iekšējos ūdeņos, kad ūdens temperatūras izmaiņas pavasaros var notikt ļoti strauji.

Lēmumu pieņem Zemkopības ministrija (ierosinātāji var būt DAP vai Valsts vides dienests, kuru inspektori dabā vislabāk pārzina situāciju) pēc saskaņojuma ar VARAM, balstoties uz zinātnieku atzinumu. Tas ir komplicēti un prasa zināmu laiku saskaņošanai.

– **Februārī apritēja četri gadi,**

kopš darbu uzsāka zinātniskā institūta “BIOR” zivju audzētavas “Tome” akvakultūras pētniecības un izglītības centrs. Ko šo gadu laikā centrs izpētījis?

– Centra mācību un konsultāciju daļa darbojas, tas veic arī pētījumus sadarbībā ar nozares audzētājiem, sniedz konsultācijas uzņēmējiem akvakultūrā, notiek konferences un semināri, kas tiek apmaksāti no EJZF. Cilvēku kapacitāte nav liela, bet centrs darbojas labi.

Centra inovāciju sadaļa, kas saistīta konkrēti ar zivaudzēšanu, patlaban vēl nedarbojas. Paredzēta dažādu zivju sugu audzēšana recirkulācijas sistēmā, dažādi pētniecības darbi, kā arī Latvijas vērtīgo zivju sugu gēnu bankas izveide, lai audzētājiem būtu pieejams kvalitatīvs vaislas materiāls. Inovāciju sadaļas realizēšanai iesniegts projekts LAD un paredzēts, ka šajā plānošanas periodā tas arī tiks īstenots, tātad līdz 2023. gadam. Šim projektam ir atbalsts no zivaudzētājiem un arī pārstrādātājiem. Ceram, ka projekts laikā tiks īstenots, vismaz “BIOR” tā sola.

– **Vai zivaudzētāji spēj izaudzēt pietiekamu daudzumu zivju mazuļu iekšējo ūdeņu zivju resursu atjaunošanai?**

– Skatoties pēc pašvaldību iesniegto projektu zivju resursu atjaunošanai īstenošanas, redzam, ka kapacitātes pietrūkst. Bieži ir tā, ka projektu iesniedzēji, slēdzot pavasarī līgumus ar audzētājiem par zivju mazuļu piegādi, rudenī pērk “kaķi maisā”. Dažkārt audzētājiem, rudenī nolaižot dīķus, atklājas, ka visiem gribētājiem zivju nepietiks. Līdz ar to daudzas pašvaldības, kurām piešķirts finansējums no Zivju fonda zivju mazuļu iegādei, spiestas rakstīt atsaukumu, ka dažādu apstākļu dēļ projektu nevarēs realizēt. Diemžēl līdz ar to zivju krājumu atjaunošanai paredzētā nauda paliek fondā, un to nākas ieskaitīt valsts budžetā, jo citiem mērķiem pašas gada beigās to izmantot nevar. Jāuzsver, ka projektu iesniedzējiem interese ir lielākoties par zandartiem un līdakām, kas ir maksājumu un zveju pieprasītas, taču šo sugu mazuļus pietiekamā skaitā izaudzēt vēl nevaram. Audzētāju skaits, no kuriem tiek pirkti zivju mazuļi, nav liels, pieņem, ka akvakultūras uzņēmumi šajā jomā nesaskata stabilu biznesu. Bieži vien mazuļi ir tikai papildu produkcija tirgus zivīm. **ZI**

Iveta Tomsone, LLKC Apgāda vadītāja

Noteikumu projekts “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība pasākumā “Kompensācijas shēma par nozvejas zaudējumiem, kurus radījuši aizsargājami zīdītāji””

• 9. punkts. Publiskā finansējuma apmēru (eiro) par aizsargājamo zīdītāju radītajiem zaudējumiem kalendārajā gadā katrai attiecīgajai zivju sugai aprēķina pēc šādas formulas:

publiskā finansējuma apmērs katrai attiecīgajai zivju sugai (eiro) = $A \times B \times C$, kur:

A – attiecīgās zivju sugas nozvejas apjoms Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes ūdeņos (kg) atbilstoši valsts informācijas sistēmas “Latvijas zivsaimniecības integrētās kontroles un informācijas sistēma” datiem kalendārajā gadā, par kuru pretendē uz publisko finansējumu;

B – vērtības koeficients Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes ūdeņos nozvejotam vienam kilogramam akmeņplekstes, sīgas un zandarta ir 2,75, asara, lucīša, mencas, vimbas un plauža – 1,11, laša un taimiņa – 5,20, salakas – 0,28, reņģes un vējzivs – 0,24, apaļā jūras grunduļa un plekstes – 0,20;

C – koeficients par aizsargājamo zīdītāju radīto zaudējumu attiecībā uz akmeņpleksti, sīgu, zandartu, asari, lucīti, mencu, vimbu, plaudi, lasi, taimiņu un salaku ir 38%, attiecībā uz reņģi un vējzivi – 20%, attiecībā uz apaļo jūras grunduli un pleksti – 10%.

PIEKRASTES ZVEJA

KĀ PASARGĀT LOMU NO RONIEM? ZVEJNIEKU VIEDOKLIS

Konflikts starp roņiem un piekrastes zvejniekiem ir aktuāls visā Baltijas jūrā. Kā piekrastes zvejnieki pasargā lomu no roņu postījumiem un kā vērtē līdz šim valsts un zinātnieku paveikto roņu jautājumā, vaicājam piekrastes zvejniekiem no Ainažiem līdz Kolkai.

Uz jautājumiem atbildēja: Jānis Runcis (IK "Pārnēsums"), Visvaldis Šrenks (z/s "Bute"); Jānis Krūmiņš (SIA "Alģes-1"), Nikolajs Koluškins (IK "J.A.N.K.I."), Harijs Švarcbahs (SIA "Grif 93"), Kristaps Rausis (ZKS "Vecdaugava") Jānis Tamsons (IK "Jānis Tamsons"), Andris Cīrulis (IK "Mazā kaija"), Ervīns Vilciņš (IK "DALLE") un Andris Lauksteins (z/s "Zvīņas L").

Zvejnieki Somijā, Zviedrijā un Igaunijā tikšanās reizēs stāsta, ka viņu valstīs tiek veikti plaši roņu populācijas pētījumi, kas ļauj pieņemt ilgtspējīgus lēmumus: izsniegt ierobežotu licenču skaitu roņu medībām, zvejnieki saņem kompensācijas par roņu radītajiem nozvejas zudumiem, Somijā darbojas komplicēta zvejas rīku apdrošināšanas sistēma, Zviedrijā atbalsta roņu drošo murdu iegādi.

Latvijā netiek veikts roņu populācijas monitorings, datus iegūstam no HELCOM informācijas par roņu pulcēšanās, vairošanās un barošanās vietām. Šie dati, kā arī Somijas un Igaunijas zinātnieku pētījums par roņu piezveju dažādos Baltijas jūras reģionos apliecina, ka jūras dienviņu daļā, tai skaitā Rīgas jūras līcī, pelēko roņu (*Halichoerus grypus*) skaits palielinājies.

Vai jūsu zvejas uzņēmums saskaras ar roņu radīto nozvejas zudumu un zvejas rīku bojājumiem? Kādas metodes pielietojat bojājumu novēršanai vai samazināšanai?

Visu uzņēmumu pārstāvji apstiprināja, ka cieš no roņu radītajiem zaudējumiem, atšķirīgas ir tikai metodes, ko pielieto bojājumu novēršanai vai samazināšanai.

Nikolajs Koluškins: "Mēs esam izmēģinājuši dažādas metodes, tai skaitā roņu atbaidītāju, ko darbināja saules

baterijas. Kādu brīdi tas darbojās labi, bet, kā jau jutīgs mehānisms, – ar traucējumiem. Murdiem tiek izmantots sintētiskais linums, kas ir izturīgāks, murdiem ieejai priekšā tiek šūts linums, lai roņi netiek murdā. Tas mazliet attur lielos roņus, mazie tik un tā tiek iekšā."

Jānis Runcis: "Izgatavojam murdus no roņu bojājumiem izturīga linuma, kaprona nav neviena grama!"

Jānis Krūmiņš: "Mēs pēc iespējas biežāk cenšamies raudzīt zvejas rīkus, lai roņi nepaspēj apēst lomu un saplēst zvejas rīkus."

Kristaps Rausis: "Paši saviem spēkiem ierīkojam papildu aizsardzību zvejas rīkiem – dubultsienas murdu astēm. Tiek šūti rāmji ieejai murdu iecirknī, lai ronis tur netiktu iekšā."

Jānis Tamsons: "Manam uzņēmumam nācās atteikties no tīkliem (roņi pārāk lielu postu nodarīja) un veltīt visus spēkus savu lucīšu murdu aizsardzībai, liekot metāla aizsargrežģi astes daļai, rezultātā samazinot postījumus līdz minimumam. Ar savu metodi regulāri iepazīstinu savus kolēģus, neliedzot padomu."

Kā vērtējat ZM piedāvāto metodi roņu radīto nozvejas zudumu un zvejas rīku bojājumu samazināšanai – kompensācijas mehānismu?

Vērtējums no visiem zvejniekiem bija vienlīdz pozitīvs, daļa izteicās, ka galīgais spriedums būs, kad metode būs sevi parādījusi pirmo kompensāciju veidā. Dažiem jau bija gatavi secinājumi.

Kristaps Rausis: "Nav īsti saprotams, kā veidojas cena noteiktai zivju sugai, piemēram, salakai – vidējā cena 28 centi (cena Rīgas Centrāltirgū ir no 2,90 līdz 3,50 eiro, – red.). Tā ir neadekvāti maza cena, neatbilst tirgus cenai. Mūsuprāt ar iecerēto plānu/metodi problēma tiek risināta daļēji, jo roņu kaitējums tiek materiāli kompensēts zvejniekiem, bet nerisina zivju krājumu samazināšanos. Programma neparedz, kā samazināt roņu daudzumu, kā vairo zivju populāciju, līdz ar to nav iespēju palielināt nozvejas apjomu, kas savukārt ļautu palielināt ieņēmumus. Kā piemēru varu minēt, ka ikgadējais līgums ar "BIOR" pa-

redz, ka lašu populācijas pavairošanai tiek nozvejoti (slaukti) 240 litri lašu ikrus. Pirms desmit gadiem šo normu spējam izpildīt, bet 2019. gadā roņu postījumu dēļ tika nodoti tikai 3,4 litri ikrus. Tas ir uzskatāms piemērs tam, kādu postījumu rada ronis."

Harijs Švarcbahs: "Ronis centīgi dzīvo arī pa nēgu murdiem Gaujā, taču par tiem nekāda kompensācija nav paredzēta. Domāju, ka tas būtu koriģējams. Roņu uzbrukumi tikai palielināsies, – ja jūrā nav ko ēst, tie ienāk upju grīvās un lien iekšā murdos, izēd tos pa tīro, vai arī izsūc nēģus caur linuma acīm, atstājot galvas daļu."

Andris Lauksteins: "Varu ieteikt kolēģiem cīnīties par konkrēto sugu kompensēšanu, es personīgi ZM pierādīju, ka roņi bojā manas zvejotās butes, un rezultātā tās tika iekļautas kompensējamo zivju sarakstā."

Ko domājat par zvejas rīku aizsardzību gan zemūdens akustiskā raidītāja (ZAR) izskatā, gan veidojot īpašas konstrukcijas metāla režģi murga astes daļai?

Visi bija vienprātīgi, ka jāizmanito katra iespēja roņu atbaidīšanai, un valsts varētu kompensēt rīku un iekārtu izgatavošanu.

Jānis Runcis: "Domāju pasūtīt metāla režģi lucīšu murga astes daļai, ko redzēju LLKC organizētajā pieredzes apmaiņas braucienā pie Tamsonu Jāņa, diemžēl nav sanācis laika tam piekerties, taču doma laba, īpaši, ja pasākumu atbalsta projekta ietvaros."

Visvaldis Šrenks: "Mūs interesētu tiešām efektīvs ZAR, kuru izvietot blakus rīkiem lašveidīgu zivju zvejai. Ronis jau ir gudrs, pierod pie skaņām, bet līdz šim izmantotie atbaidītāji nav spējuši mainīt signālu."

Nikolajs Koluškins: "Ja ir viens murds, var jau būt, ka ZAR kļūs lētāki, tas būs risinājums. Ja ir vairāki zvejas rīki – tīkli, zvejas murdi, luču murdi u. c., tad katram to klāt nepieliksi. Par metāla režģiem – tāds risinājums der maziem murgiem, bet lielajiem zvejas murgiem tas nav iespējams. Ja murgu apkalpo viens cilvēks, vai tas būs ceļams?"

► 5. lpp.

Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs,
Rīgas iela 34, Ozolnieki, Ozolnieku pag., Ozolnieku nov.,
LV-3018, tālr. 63050220, admin@llkc.lv, zivjutikls@llkc.lv

WWW.LLKC.LV
WWW.LAUKUTIKLS.LV/ZIVJUTIKLS

Foto: Nikolajs Koluškins

Foto: Kristaps Rausis

Foto: Jānis Tamsons

Zvejnieki demonstrē lomam un zvejas rīkiem roņu izdarītos postījumus

◀ 4. lpp.

Jānis Tamsons: "Kolēģiem, kuri izmanto lielākus murdus par mani, efektīvāk būtu izmantot izturīgāku limumu, kurš pasargās no plēsēju uzbrukumiem."

Andris Laukšteins: "Nemot vērā mūsu zvejas vietu ģeogrāfisko izvietojumu tuvu Irbes jūras šaurumam, šaubos, vai pie šiem spēcīgajiem vējiem un stiprām ūdens straumēm tas būs risinājums."

Kāda ir attieksme pret pelēko roņu populācijas samazināšanu, atļaujot licencētās medības?

Lielākoties zvejnieki atbalsta medības, ja ne roņu populācijas samazināšanai, tad vismaz īslaicīgai atbaidīšanai no rīkiem.

Jānis Tamsons: "Zinot dzīvnieku dabu (kādreiz arī biju mednieks), ir tā,

ka dzīvnieku bars, ko mēs šaujam šovakar, aizmūk, bet tā vietā atnāk cits, kas ir šauts citur, jo tam ēstgriba ir lielāka nekā bailes no nezināmā."

Andris Cīrulis: "Esmu visu mūžu ar ieročiem uz "tu", tāpēc zinu, ka trāpīt uz ūdens kustīgam mērķim lielā attālumā nav tik vienkārši, taču licence atļaus vismaz atbaidīt, ja ne nogalināt. Kādu laiku varēs netraucēti pazvejot ar tīklu."

Varbūt eksperimentējat ar kādu metodi, par kuru vēl kolēģiem nav zināms, un varat šeit par to informēt?

Ervīns Vilciņš: "Uz tīkla izmešanas laiku ar laivu esmu tiem klāt, rotācijas kārtībā pārbaudu un biedēju prom roni. To var izdarīt ar ātrgaitas laivu, kurai ātrums uz ūdens ir ne mazāks par 30 km/h."

Nikolajs Koluškins: "Eksperiments bija – noenkurota tukša laiva pie murda.

Bija labāk, bet šim eksperimentam ir arī minuss, tevi meklē rokā policija..."

Jānis Tamsons: "Ideja ir, tā radās pirms daudziem gadiem, kad kopā ar kolēģi izmetām tīklus uz sīgām, un nācās gaidīt pie tiem no saulrieta līdz saullēktam, kas jūnijā ir ļoti īss laika posms. Jo tumšāks kļuva, jo roņi palika drošāki un sāka peldēt tuvāk, mūs pēfīt, galīgi aizmirstot par tīkliem. Domāju, ka jāizmanto viņu ziņkārība un, izvietojot kādu objektu netālu no izmesajiem tīkliem, piemēram, krāsainas vēdzirnavas uz pļosta, krietni varētu samazināt bojājumus zvejas rīkam."

Kristaps Rausis: "Uzņēmums no ārzemēm iegādājās zemūdens akustisko raidītāju (ZAR), kas diemžēl neatbaidīja uz to liktās cerības."

Andris Cīrulis: "Gribu pateikt, ka RTU zinātnieku izstrādātais 2. ZAR modelis ir krietni labāks par 1. prototipu, es iepazīnos ar pirmsākumiem, devu savus padomus izstrādātājiem un esmu gatavs nepieciešamības gadījumā arī testēt kādu. Droši varu teikt, ka atbalsta vērti ir viņu centieni mūsu labā."

Apkopojot uzklauto, secinām, ka roņi bijuši, ir un būs. Pelēkie roņi un zvejniecība ir spiesti dalīt savu augstākā plēsēja lomu Baltijas jūras ūdeņos, jo abi ir atkarīgi no vieniem un tiem pašiem zivju krājumiem, kas noved pie neizbēgamas konkurences. Lai Rīgas jūras līča piekrastes zvejnieks varētu veiksmīgāk turpināt savu darbu, nepārtraukti jādodomā par līdzās pastāvēšanu ar tiem un zvejā jāpielieto rīki, kas jau izgatavošanas procesā veidoti ar aizsardzību pret roņiem un tiek nepārtraukti uzlaboti lietošanas laikā. Ļoti vajadzīga arī efektīvu, valsts finansēti atbalstītu ZAR uzstādīšana zvejas rīku izvietojuma zonā, iesākumam pietiktu ar vismaz vienu, kas darbotos vērtīgāko, lašveidīgo zivju ieguvei, lai saprastu tā lietderību.

Noslēgumā zvejnieku un LLKC vārdā pateicos valsts iestādēm un pašvaldībām, kas atbalstījušas un ar sapratni izturējušās pret Rīgas jūras līča piekrastes zvejnieku aroda saglabāšanas centieniem! **ZI**

Jānis KRAVALIS,
Carnikavas novada piekrastes teritoriju attīstības konsultants
e-pasts:
janis.kravalis@llkc.lv
tālrs. 27763321

ATBALSTS

AKTUALITĀTES EJZF ATBALSTA SAŅEMŠANĀ

Apkopojot informāciju par paveikto Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda (EJZF) atbalsta piesaistē, jāsecina, ka daudz ir paveikts, bet daudz vēl arī darāmā. Izmantošanai laika periodā no 2014. līdz 2023. gadam Latvijas zivsaimniecībai kopumā pieejami 183,5 miljoni eiro publiskā finansējuma.

Līdz 2019. gada beigām zivsaimniecības sektora attīstībai ir piesaistīts publiskais finansējums 65,6 miljonu eiro apmērā, bet projekti kopā apstiprināti par 104,9 miljoniem eiro. Minētie dati liecina, ka nedaudz vairāk kā 78 miljoni eiro vēl ir pieejami zivsaimniecības uzņēmumu attīstībai nozīmīgu projektu īstenošanai.

• **Akvakultūras uzņēmumu konkurētspējas veicināšanai** vēl ir pieejami 18 miljoni eiro. Akvakultūras dzīvnieku audzētājiem ir iespēja saņemt bezmaksas konsultācijas zinātniskajā institūtā "BIOR", kā arī piedalīties tā organizētos semināros, lai saņemtu dažāda veida palīdzību, piemēram, saimniecību vispārējās veikspējas un konkurētspējas palielināšanai, kā arī to darbības ietekmes uz vidi

samazināšanai. Savukārt sadarbībā ar zinātniskajām institūcijām nozares uzņēmēji un nevalstiskās organizācijas var saņemt atbalstu inovācijām, izstrādājot jaunus vai uzlabotus produktus, lai ieviestu jaunas akvakultūras sugas, kā arī izpētītu inovatīvo produktu vai procesu tehniskās vai ekonomiskās īstenošanas iespējas. Šajā atbalstā ir ietvertas arī pētāmā objekta testēšanas izmaksas. Pieejams arī atbalsts visplašākā veida investīcijām esošos akvakultūras uzņēmumos, kā arī jaunu akvakultūras uzņēmumu izveidei. Atbalsts netiek sniegts jaunu dīķu izveidei. Tomēr tām dīķsaimniecībām, kuras ražo akvakultūras produkciju pārdošanai, pieejams atbalsts dīķu atjaunošanas darbiem bez dīķa platības paplašināšanas. Saņemot atbalstu investīcijām akvakultūrā, ir jāplāno ražošanas apjomu pieaugums un plānotie rādītāji arī jāsasniedz. Pasākumā "Akvakultūra, kas nodrošina vides pakalpojumus akvakultūras nozares uzņēmumiem – dīķsaimniecībām, kas pārdošanai saražo zināmu produkcijas apjomu un jau ir uzņēmušies vismaz 5 gadu saistības to darīt ar videi draudzīgām metodēm" saņem kompensējošu maksājumu.

• **Zvejniecības nozares konkurētspējas sekmēšanai un tai pieejamo zvejas resursu ilgtspējas nodrošināšanai** publiskais finansējums vēl ir pieejams 29,4 miljonu eiro apmērā. Pasākumu ietvaros zvejnieku organizācijas var saņemt atbalstu pievienotās vērtības radīšanai zvejas produktiem, produktu kvalitātes uzlabošanai, kā arī zvejniekiem nepieciešamajām investīcijām ostās, savukārt zvejas uzņēmumi – investīcijām uz zvejas kuģiem apkāpes veselības un kuģošanas drošības nodrošināšanai. Līdzīgi kā akvakultūrā, arī zvejniecībā un zvejas produktu apstrādē var saņemt atbalstu inovāciju izstrādei dažādās jomās, tostarp energoefektīvu risinājumu ieviešanai, klimata pārmaiņu mazināšanai, ražošanas procesu efektivitātei, pievienotās vērtības radīšanai un citās jomās. Inovāciju pasākumi īstenojami sadarbībā ar zinātnisko institūciju. Ņemot vērā roņu radīto zaudējumu pieaugošo ietekmi, piekrastes zvejnieki, sākot ar šo gadu, varēs saņemt kompensāciju. Tā aprēķina metodikas

projekts ir maksimāli vienkāršots, lai nesarežģītu atbalsta saņemšanas procesu. Kompensācijas aprēķinā tiks ņemts vērā attiecīgās zivju sugas nozvejas apjoms kilogramos, tās vērtības koeficients, kā arī radīto zaudējumu koeficients. Tomēr zvejnieks gadā kompensācijā nevarēs saņemt lielāku publisko finansējumu, kā ir ziņojis Valsts ieņēmumu dienestam savus ieņēmumus par attiecīgo gadu. Šobrīd tiesību akts ir izstrādes stadijā. Ar tā projektu var iepazīties Ministru kabineta tīmekļa vietnē: <http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40483498>.

• **Atbalsts zvejas un akvakultūras produktu apstrādei** vēl pieejams 17,4 miljonu eiro apmērā. Pasākuma ietvaros atbalstu var saņemt, lai radītu jaunus vai uzlabotus produktus, procesus un ražošanas metodes. Arī šajā pasākumā, veicot investīcijas, ir jāizvirza sasniedzami rādītāji, palielinot ražošanas efektivitāti, ražošanas apjomus un citus rādītājus. Zivsaimniecības uzņēmumi var pieteikties arī dalībai starptautiskās izstādēs, kurās piedalīšanos organizē Agrosursu un ekonomikas institūts (AREI). Informācija par plānotajām izstādēm ir pieejama AREI tīmekļa vietnē. Atbalstu var saņemt arī biedrības, ja dalība plānota starptautiskā izstādē, kurā dalību neorganizē AREI.

• **Vietējo rīcības grupu teritorijas attīstības stratēģiju īstenošanai** Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes teritorijā vēl pieejami ap 3 miljoniem eiro. Atbalsts ir paredzēts pievienotās vērtības radīšanai zivsaimniecības produktiem, dažādu ekonomisko aktivitāšu izveidošanai piekrastes teritorijā, teritorijā esošo vides resursu izmantošanai, kā arī zvejas un jūras kultūras mantojuma izmantošanas veicināšanai. Projektu iesniegumu iesniegšanas kārtas un rīcības, kurās atbalsts pieejams attiecīgajā teritorijā, publicē katra VRG.

Ar aktuālo informāciju var iepazīties Zemkopības ministrijas, Lauku atbalsta dienesta un Zivsaimniecības Sadarbības tīkla tīmekļa vietnēs, kā arī saņemt konsultācijas Zemkopības ministrijā vai Lauku atbalsta dienestā. **ZI**

Edīte Kubliņa,

ZM Zivsaimniecības departamenta
Zivsaimniecības atbalsta nodaļas vadītāja

**ABONĒJOT
"LAUKU LAPU", SAŅEMSIET
ARĪ "ZIVJU LAPU"!**

Ja vēlaties "Lauku Lapu" un "Zivju Lapu" saņemt mājās vai birojā, izdevumu iespējams abonēt tikai par piegādes cenu gan pasta nodaļās, gan "Latvijas Pasta" interneta mājaslapā: <https://abone.pasts.lv/lv/katalogs/>.
Abonēšanas indekss – 1163.

Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs,
Rīgas iela 34, Ozolnieki, Ozolnieku pag., Ozolnieku nov.,
LV-3018, tālr. 63050220, admin@llkc.lv, zivjutikls@llkc.lv

WWW.LLKC.LV
WWW.LAUKUTIKLS.LV/ZIVJUTIKLS

MAKŠĶERĒŠANA

“MANA COPE” – INTERAKTĪVAIS PALĪGS MAKŠĶERNIEKIEM

LLKC radījis interaktīvu palīgu makšķerniekiem “Mana Cope”, kas pieejams gan kā interneta resurss www.manacope.lv, gan kā mobilā lietotne Android un iOS ierīcēm.

Ko “Mana Cope” piedāvā makšķerniekiem?

Copes kartes un licences. Lietotnē vienuviet nopērkamas elektroniskās Makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību kartes un makšķerēšanas licences populārākām licencētām copes vietām Latvijā. Šobrīd jau nopērkamas elektroniskās licences makšķerēšanai Salacā, Usmas ezerā, Augstrozes Lielēzērā, Limbažu Dūņezērā, Limbažu Lielēzērā, Kālezerā un Lielupes licencētām makšķerēšanas posmam Bauskas novadā. Tuvākā laikā makšķerēšanas licenču klāsts krietni paplašināsies, iepriekš nosauktajiem ūdeņiem pievienosies gan Burtnieku ezers, gan Baļotes un Alūksnes un Liepājas ezers un citas makšķernieku iecienītas licencētās makšķerēšanas vietas. Makšķernieku ērtībai “Mana Cope” pieejami gan pilnie licencēto makšķerēšanas vietu nolikumi, gan to konспекти, kas satur svarīgāko informāciju, kas jāzina, dodoties copēt attiecīgā vietā.

Kur copēt? Mobilā lietotnē iestrādāta karte ar Latvijas upēm, ezeriem un ūdenskrātuvēm. Kartei ir ne tikai vizuāls Latvijas ūdeņu atspoguļojums, bet gan vizuāla datu bāze, kur iegūt informāciju par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, kur pastāv ierobežojumi makšķerēšanai, sezonāliem liegumiem, makšķerēšanai bīstamām vietām, laivu lietošanas un ātruma ierobežojumiem uz ūdeņiem, kā arī par makšķerniekiem draudzīgām vietām, t. sk. laivu ielaišanas vietas, naktsmītnes, laivu nomas u. tml. makšķerēšanai nodrošināti servisi. “Mana Cope” kartē iestrādāts arī Copes asistents. Makšķernieks, aktivizējot savu atrašanās vietu, saņem brīdinājumus par tuvošanos vai atrašanās teritorijās, kur pastāv jebkādi ierobežojumi makšķerēšanai.

Copes kalendārs. Te apkopota informācija par makšķerēšanas liegumiem, makšķerēšanas sacensībām Latvijā, copes prognozēm, saullēkta un saulrieta informācija un citiem

makšķerniekiem saistošiem pasākumiem un notikumiem.

Copes noteikumi. Lai makšķerniekiem vienmēr pa rokai būtu aktuālā ar makšķerēšanu saistītā likumdošana, “Mana Cope” apkopojusi svarīgākos normatīvos dokumentus, kas regulē makšķerēšanu Latvijas ūdeņos, šeit vienuviet atrodami arī licencētu makšķerēšanas vietu nolikumi.

Copes padomi. Padomu sadaļā ietverta informācija par Latvijas upēm, ezeriem un ūdenskrātuvēm, zivju sugu apraksti, kā arī iepriekš izdotā makšķernieku ceļveža “Ķer. Bet ievēro.” elektroniskā versija latviešu, krievu un angļu valodā. Nākotnē plānots šo sadaļu papildināt ar blogu “Padomi jaunajiem makšķerniekiem”, kur tiks sniegti ieteikumi tiem, kuri tikai uzsāk savas makšķernieku gaitas.

Mana Cope/profils. Makšķernieka jeb lietotāja profils, kur atrodama informācija par lietotnē iegādātām makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību kartēm un makšķerēšanas licencēm, par gūtajiem lomiem.

Lietotnē izveidoti vairāki tehniski risinājumi, lai elektronisko licenču lomu atskaišu iesniegšanu padarītu ērtu un vienkāršu. Licences atskaitē jāiesniedz sadaļā Mana Cope/Profils, izvēloties licenci, kam atskaitē jāiesniedz. Ja licencei vēl nav beidzies derīguma termiņš, tā atrodama sadaļā “Mani pirkumi”. Ja licencei beidzies derīguma termiņš, tā atrodas sadaļā “Pirkumu vēsture”. Licencei, kurai nav nodota atskaitē, pievienota izsaukuma zīme. Ja makšķernieks licencei nav izmantojis, nav neko nenokēris

vai lomā nav paturējis zivis, ir iespēja iesniegt atskaiti, spiežot pogu “Neko nenokēru”. Tiem, kuri nokēruši zivi, kuru vēlas reģistrēt lomu atskaitē (var reģistrēt arī atlaistas zivis), izmanto pogu “Pievienot lomu”. Kad makšķernieks ievadījis lomu, tiek piedāvātas 4 izvēles:

- Poga “Saglabāt un pievienot vēl”. Šo pogu izmanto, ja nepieciešams reģistrēt šai atskaitē nākamo lomu;

- Poga “Saglabāt un aizvērt”. Šo pogu izmanto, ja makšķernieks turpinās copēt ar šo licenci un nākotnē vēl pievienos tai lomas;

- Poga “Saglabāt un iesniegt atskaiti”. Šo pogu izmanto, ja licencei lomi vairs netiks pievienoti un makšķernieks pabeidzis ievadīt datus par gūtajiem lomiem. Šajā gadījumā licences atskaitē tiek nodota licencētās makšķerēšanas organizētājam;

- Poga “Atcelt”, kas atceļ iesākto darbību.

Lai lietotne saturētu aktuālu un makšķerniekiem nozīmīgu informāciju, ir izveidotas saziņas iespējas ar “Mana Cope” uzturētājiem, izveidota lietotnes lapa sociālajā tīklā Facebook, kā arī “Mana Cope” palīgu grupa, profils Instagram un vienmēr iespējams sazināties, zvanot uz informatīvo tālruni 26360007 vai sūtot e-pastu uz info@manacope.lv. Dodies copēt? Paķer līdzī “Mana Cope”!¹

NOVADA GARŠA

“NOVADA GARŠA” – ARĪ ZIVSAIMNIECĪBAS PRODUKTU RAŽOTĀJIEM

Foto: Uģis Avots

Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs izveidojis un pēdējos divos gados arvien plašāk popularizē zīmolu “Novada Garša”, kura uzdevums ir nodrošināt Latvijas pārtikas produktu izsekojamību un kvalitāti.

“Novada Garša” parāda, ka ceļš ved ne tikai ražotājam un pakalpojuma

“NOVADA GARŠA” PASĀKUMU NORISES VIETAS 2020. GADĀ

- **Vidzeme:** 6. jūnijs – Ozoliņu skvērs, Ikšķile;
- **Kurzeme:** 4. jūlijs – Nabas ezers, Padures pagasts, Kuldīgas novads;
- **Zemgale:** 25. jūlijs – atpūtas komplekss “Mikēlis”, Gailīšu pagasts, Bauskas novads;
- **Latgale:** 8. augusts – z/s “Kotiņi”, Šķilbēnu pagasts, Viļakas novads;
- **Rīga:** 2. un 3. oktobris – kultūras un izklaides centrs “Hanzas perons”.

sniedzējam pie patērētāja, bet arī patērētājiem pie ražotāja un pakalpojuma sniedzēja. Tādējādi zīmola pasākumi kopumā kļūst pat ilgtspējīgu vietējās pārtikas sistēmu, kas nodrošina Latvijas izcelsmes pārtikas produktu izsekojamību un kvalitāti. Viens no uzdevumiem ir rīkot pasākumus, konferences, konkursus, meistarklases ar zīmolu “Novada Garša”, kas popularizē vietējo pārtiku un tās atpazīstamību Latvijā, Eiropā un pasaulē. Šie pasākumi ieguva popularitāti jau agrāk, bet īpaši – 2019. gadā, kad tika sarīkoti četri novadu pasākumi un fināls Rīgā. Šī prakse tiks turpināta arī šogad.

Pagājušogad lielāks uzsvars uz zivju produkcijas piedāvājumu bija “Novada Garša” pasākumā pie Nabas ezera, kur notika kūpināšanas meistarklase, zivju zupas vārīšana, un bija iespēja degustēt un nopirkt arī jau gatavu produkciju, par ko parūpējās IK “Reinis B”. Bet arī visos pārējos pasākumos bija pieejama Latvijā ražota zivju produkcija gan no vietējām zivīm, gan arī citām. Latgales pasākumā Krāslavā bija aktivizējušies apkārtnes zivju produkcijas tirgotāji un bija pieejams plašs klāsts ar zivīm, pat tāda delikatese kā kūpināti zuši. Noslēguma pasākumā Rīgā, Hanzas peronā āra sadaļā arī bija

kūpināšanas meistarklase un iespēja iegādāties gan uz vietas kūpinātas zivis, gan jau sagatavotas. Rudens ir nēģu laiks, ar tiem Rīgā bija ieradies Armands Belasiks no Salacgrīvas, kurš cepa gan uz vietas, gan tirgoja sagatavotus nēģus.

Šī gada “Novada Garša” pasākumos, tāpat kā iepriekš, ir iespēja līdzdarboties arī zivsaimniecības produkcijas ražotājiem un tirgotājiem. Par iespēju piedalīties interesēties: kristaps.gramanis@llkc.lv vai tālr. 28304909. **ZI**

Kristaps GRAMANIS,
Valsts Zivsaimniecības
sadarbības tīkla Sekretariāta
projektu vadītājs
e-pasts: kristaps.gramanis@llkc.lv
llkc.lv, tālr. 63050227

Zivju Lapa

SAGATAVOTA

Latvijas Lauku konsultāciju
un izglītības centra Apgādā
Rīgas iela 34, Ozolnieki,
Ozolnieku pag., Ozolnieku nov.,
LV-3018

tālr.: 63050220

Iespiests SIA “IBC Print Baltic”

Citējot un/vai pārpublicējot izdevuma “Zivju Lapa” rakstus, atsaucē obligāta. Pārpublicēšanai jāsaņem Apgāda rakstiska atļauja.